

Financieel verslag

Inhoudsopgave

I. Totaal uitgaven activiteiten CDA 2019.....	2
II. Toelichting uitgaven activiteiten CDA 2019.....	3
III. Inkomsten CDA 2019	5
IV. Toelichting Inkomsten CDA 2019	6
V. Vermogenspositie / schulden CDA 2019	7
VI. Toelichting vermogenspositie / schulden CDA 2019.....	8
VII. Bijdragen / schulden CDA 2019.....	9
VIII. Controleverklaring accountant.....	10
IX. Ledenverklaring CDJA.....	11
X. Ledenverklaring CDA	12

Financieel verslag

I. Totaal uitgaven activiteiten CDA 2019

	Directe kosten	Indirecte kosten	Totaal kosten
a Politieke vormings- en scholingsactiviteiten	40.741	262.451	303.191
b Informatievoorziening	504.722	768.578	1.273.300
c Het onderhouden van contacten met zusterpartijen buiten Nederland	198.871	147.833	346.704
f Werven van leden	14.085	956	15.041
h Werving, selectie en begeleiding van politieke ambtsdragers	6.948	86.519	93.466
i Activiteiten in het kader van verkiezingscampagnes	262.523	0	262.523
	<hr/>		
	1.027.889	1.266.336	2.294.226
d Politiek-wetenschappelijke activiteiten	58.737	520.740	579.477
e Activiteiten ter bevordering van de politieke participatie van jongeren	120.034	39.559	159.593
	<hr/>		
Totaal uitgaven subsidiabele activiteiten CDA 2019	1.206.661	1.826.635	3.033.296

Algemene waarderingsgrondslag

De in het financieel overzicht opgenomen balansposten zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Resultaatbepaling

Baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben. De contributieopbrengsten worden verantwoord per contributiejaar. Bij de verantwoording van de contributiebaten is rekening gehouden met de inbaarheid van de contributies. Lasten die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen.

II. Toelichting uitgaven activiteiten CDA 2019

	Directe kosten	Indirecte kosten	Totaal kosten
a Politieke vormings- en scholingsactiviteiten			
Landelijk scholingsaanbod	19.567	141.182	160.748
Regionaal scholingsaanbod	21.174	117.636	138.810
Ontwikkeling opleidingsproducten	0	3.633	3.633
Totaal Politieke vormings- en scholingsact.	40.741	262.451	303.191
b Informatievoorziening			
Media - CDA.nl	79.175	234.759	313.934
Hosting CDA Net / Internet	24.420	255.162	279.581
Voorlichtingskosten	1.084	5.177	6.260
Radio en TV uitzendingen	168	0	168
Partijpublicaties	13.752	0	13.752
Permanente activiteiten	100.721	40.058	140.779
Verkiezingsonderzoek	60.326	0	60.326
Ledenzorg	6.715	91.284	97.999
Commissies	17.624	23.872	41.496
Publiek debat	1.820	41.469	43.289
Congres	189.956	73.908	263.863
Projectactiviteiten	8.962	2.889	11.851
Totaal informatie voorziening leden	504.722	768.578	1.273.300
c Het onderhouden van contacten met zusterpartijen buiten Nederland			
Kosten Internationaal werk	39.246	40.139	79.385
Projectkosten (EFS)	411.109	169.411	580.520
Af: extra projectkosten (EFS) t.b.v. Matra via Min BuZa	-66.377	-15.823	-82.200
Af: extra projectkosten (EFS) t.b.v. Shiraka via Min BuZa	-185.106	-45.894	-231.000
Totaal kosten onderhouden van contacten met zusterpartijen buiten Nederland	198.871	147.833	346.704

II. Toelichting uitgaven activiteiten CDA 2019 (vervolg)

	Directe kosten	Indirecte kosten	Totaal kosten
d Politiek-wetenschappelijke activiteiten			
Publicaties	7.157		7.157
Conferenties & commissies	3.437		3.437
CD Verkenningen	21.662		21.662
Projecten	26.481	520.740	547.221
Totaal Politiek Wetenschappelijk werk	58.737	520.740	579.477
e Activiteiten ter bevordering van de politieke participatie van jongeren			
Bestuurskosten	18.571	6.120	24.691
Activiteiten	92.404	30.453	122.857
Interruptie	9.060	2.986	12.045
Totaal activiteiten ter bevordering van de politieke participatie van jongeren	120.034	39.559	159.593
f Werven van leden			
Ledenwerving	14.085	956	15.041
Totaal werven van leden	14.085	956	15.041
h Werving, selectie en begeleiding van politieke ambtsdragers			
HRM	6.948	86.519	93.466
Totaal Werving, selectie en begeleiding van politieke ambtsdragers	6.948	86.519	93.466
i Campagneactiviteiten			
Europese Parlementsverkiezingen	130.603	0	130.603
Gemeenteraadsverkiezingen	131.920	0	131.920
Totaal campagneactiviteiten	262.523	0	262.523

III. Inkomsten CDA 2019

	Totaal inkomsten
a Subsidies	1.417.216
b Bijdragen	3.038.940
c Overige inkomsten	258.878
	<hr/>
Totaal inkomsten CDA 2019	4.715.034
	<hr/> <hr/>

IV. Toelichting Inkomsten CDA 2019

	Totaal inkomsten
a Subsidies	
Ministerie Binnenlandse Zaken inz.WFPP	1.417.216
Overige subsidies	-
	<hr/>
Totaal Subsidies	1.417.216
	<hr/> <hr/>
b Bijdragen	
Contributies leden	2.749.941
Afdrachten politieke ambtsdragers (LBR)	86.358
Giften van leden (financiële actie)	81.612
Donaties	121.029
Overige bijdragen	-
	<hr/>
Totaal Bijdragen	3.038.940
	<hr/> <hr/>
c Overige inkomsten	
Rente inkomsten uit vermogen	158.052
Bijdragen neveninstellingen	100.775
Overige inkomsten	51
	<hr/>
Totaal Overige inkomsten	258.878
	<hr/> <hr/>

V. Vermogenspositie / schulden CDA 2019

	Stand per 31/12/2019
a Eigen Vermogen	3.237.338
b Schulden / overlopende passiva	1.178.899
c Rekening courant neveninstellingen	1.914.389
	<hr/>
Totaal vermogenspositie/schulden CDA 2019	<u>6.330.626</u>

VI. Toelichting vermogenspositie / schulden CDA 2019

Stand per 31/12/2019

a Eigen Vermogen

Algemene reserve	2.839.448
Verkiezingsfonds	271.091
Overige bestemmingsreserves	126.799
	<hr/>
Totaal Eigen Vermogen	3.237.338

b Schulden / overlopende passiva

Vooruitontvangen posten	453.358
Provinciale / Gemeentelijke afdelingen	167.334
Saldo vakantiegeld / vakantiedagen	245.971
Crediteuren	149.988
Belastingen / sociale lasten	102.204
Accountantskosten	32.065
Overige te betalen posten	27.979
	<hr/>
Totaal Schulden	1.178.899

c Rekening courant neveninstellingen

Stichting Wetenschappelijk Instituut voor het CDA	848.122
Stichting Huisvesting CDA	517.208
CDA-Bestuurdersvereniging	181.532
Vereniging CDJA	159.877
CDAV	46.870
Overige	160.780
	<hr/>
Totaal Rekening courant neveninstellingen	1.914.389

VII. Bijdragen / schulden CDA 2019

Op grond van artikel 25 eerste lid sub b van de Wet WFPP, volgt hier een opgave van bijdragen van € 4.500 of meer in 2019 ontvangen:

Naam	Adres	Postcode	Plaats	Bedrag	Datum
------	-------	----------	--------	--------	-------

In 2019 zijn er geen bijdragen van € 4.500 of meer ontvangen door het CDA.

Op grond van artikel 25 eerste lid sub c van de Wet WFPP, volgt hier een opgave van schulden van € 25.000 of meer die in 2019 zijn ontstaan:

Naam	Adres	Postcode	Plaats	Bedrag	Datum
ABN AMRO Pensioeninstelling N.V.	Foppingadreef 22	1102 BS	Amsterdam	€ 42.525,96	23-09-2019
ABN AMRO Pensioeninstelling N.V.	Foppingadreef 22	1102 BS	Amsterdam	€ 27.114,14	24-10-2019
ABN AMRO Pensioeninstelling N.V.	Foppingadreef 22	1102 BS	Amsterdam	€ 28.347,85	27-11-2019
Aegon Levensverzekeringen B.V.	Aegonplein 50	2591 TV	Den Haag	€ 54.985,61	12-02-2019
Aegon Levensverzekeringen B.V.	Aegonplein 50	2591 TV	Den Haag	€ 27.593,37	12-02-2019
Aegon Levensverzekeringen B.V.	Aegonplein 50	2591 TV	Den Haag	€ 94.232,83	12-02-2019
Belastingdienst/Haaglanden	Prinses Beatrixlaan 512	2595 BL	Den Haag	€ 60.182,08	31-01-2019
Belastingdienst/Haaglanden	Prinses Beatrixlaan 512	2595 BL	Den Haag	€ 64.332,29	28-02-2019
Belastingdienst/Haaglanden	Prinses Beatrixlaan 512	2595 BL	Den Haag	€ 58.868,20	31-03-2019
Belastingdienst/Haaglanden	Prinses Beatrixlaan 512	2595 BL	Den Haag	€ 60.730,65	30-04-2019
Belastingdienst/Haaglanden	Prinses Beatrixlaan 512	2595 BL	Den Haag	€ 127.225,92	31-05-2019
Belastingdienst/Haaglanden	Prinses Beatrixlaan 512	2595 BL	Den Haag	€ 59.030,87	30-06-2019
Belastingdienst/Haaglanden	Prinses Beatrixlaan 512	2595 BL	Den Haag	€ 58.302,58	31-07-2019
Belastingdienst/Haaglanden	Prinses Beatrixlaan 512	2595 BL	Den Haag	€ 58.814,32	31-08-2019
Belastingdienst/Haaglanden	Prinses Beatrixlaan 512	2595 BL	Den Haag	€ 62.373,42	30-09-2019
Belastingdienst/Haaglanden	Prinses Beatrixlaan 512	2595 BL	Den Haag	€ 64.277,71	31-10-2019
Belastingdienst/Haaglanden	Prinses Beatrixlaan 512	2595 BL	Den Haag	€ 57.896,39	30-11-2019
Belastingdienst/Haaglanden	Prinses Beatrixlaan 512	2595 BL	Den Haag	€ 102.065,71	31-12-2019
Evenementen Aan De Overkant B.V.	Gedempt Hamerkanaal 231	1021 KP	Amsterdam	€ 53.822,73	08-03-2019
DeFabrique Eurodomein	Westkanaaldijk 7	3542 DA	Utrecht	€ 29.505,04	09-10-2019
DeFabrique Eurodomein	Westkanaaldijk 7	3542 DA	Utrecht	€ 31.400,05	14-11-2019
De Heren van Kopij	Papsouwseleaan 29	2624 AG	Delft	€ 40.546,19	06-09-2019
M2Media - Meer met Media	Bergweg 70	1217 SC	Hilversum	€ 45.542,28	28-01-2019
M2Media - Meer met Media	Bergweg 70	1217 SC	Hilversum	€ 40.392,64	29-01-2019
M2Media - Meer met Media	Bergweg 70	1217 SC	Hilversum	€ 38.809,54	31-01-2019
M2Media - Meer met Media	Bergweg 70	1217 SC	Hilversum	€ 40.000,56	20-05-2019
M2Media - Meer met Media	Bergweg 70	1217 SC	Hilversum	€ 30.717,62	20-05-2019
Motivaction International B.V.	Marnixkade 109	1015 ZL	Amsterdam	€ 30.199,18	08-07-2019
Nationale Nederlanden	Prinses Beatrixlaan 35	2595 AK	Den Haag	€ 26.827,42	02-01-2019
OBM Veenendaal B.V.	Zijdevinderhoek 16	3905 KC	Veenendaal	€ 28.549,95	15-02-2019

Op grond van artikel 30 tweede lid sub a van de Wet WFPP, volgt hier een opgave van bijdragen van € 4.500 of meer in 2019 ontvangen door de neveninstellingen van het CDA:

Naam	Adres	Postcode	Plaats	Bedrag	Datum
------	-------	----------	--------	--------	-------

In 2019 zijn er geen bijdragen van € 4.500 of meer ontvangen door de neveninstellingen van het CDA.

Op grond van artikel 30 tweede lid sub b van de Wet WFPP, volgt hier een opgave van schulden van € 25.000 of meer die in 2019 zijn ontstaan bij de neveninstellingen van het CDA:

Naam	Adres	Postcode	Plaats	Bedrag	Datum
------	-------	----------	--------	--------	-------

In 2019 was er bij de overige neveninstellingen van het CDA geen sprake van schulden van € 25.000,00 of meer die in 2019 zijn ontstaan.

VIII. Controleverklaring accountant

registeraccountants

Adres • De Brand 40
3823 LL Amersfoort
Postadres • Postbus 468
3800 AL Amersfoort

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van de Stichting Secretariaat Christen Democratisch Appel te 's-Gravenhage

Ons oordeel betreffende het financieel verslag en de overzichten

Wij hebben het financieel verslag en de overzichten 2019 van Stichting Secretariaat Christen Democratisch Appel te 's-Gravenhage gecontroleerd. Overeenkomstig artikel 25, eerste lid onder a tot en met c, en artikel 26, onder c tot en met e, van de Wet financiering politieke partijen bestaat de gecontroleerde (financiële) informatie uit:

- het financieel verslag over 2019 met daarin een weergave van de (financiële) informatie, die op grond van artikel 20 van de Wet financiering politieke partijen in de administratie is opgenomen.
  - o Het financieel verslag omvat tevens:
    - o een volgens de normen van het maatschappelijk verkeer als aanvaardbaar beschouwde rekening van kosten en opbrengsten met bijbehorende toelichting, van belang zijnde voor de vaststelling van de subsidie;
    - o een opgave van de voor de vaststelling van de subsidie van belang zijnde gegevens omtrent het ledental van de politieke partij en, indien van toepassing, van de aangewezen jongerenorganisatie.
- Het financieel verslag wordt vergezeld van een activiteitenverslag;
- een overzicht van de bijdrage van in totaal € 4.500 of meer die de partij in het kalenderjaar van een gever heeft ontvangen, met daarbij de gegevens die op grond van artikel 21, eerste lid, van de Wet financiering politieke partijen zijn geregistreerd;
- een overzicht van de schulden van € 25.000 of meer, met daarbij de gegevens die op grond van artikel 21, derde lid, van de Wet financiering politieke partijen zijn geregistreerd.

Naar ons oordeel geven:

- het financieel verslag 2019 (artikel 25, eerste lid, onder a) en de daarin opgenomen rekening van kosten en opbrengsten (artikel 26 onder c),
- het overzicht van de bijdrage van in totaal € 4.500 of meer die de partij in dat kalenderjaar van een gever heeft ontvangen, met daarbij de gegevens die op grond van artikel 21, eerste lid, van de Wet financiering politieke partijen zijn geregistreerd (artikel 25, eerste lid, onder b), en
- het overzicht van de schulden van € 25.000 of meer, met daarbij de gegevens die op grond van artikel 21, derde lid, van de Wet financiering politieke partijen zijn geregistreerd (artikel 25, eerste lid, onder c), een getrouw beeld.

Tevens zijn wij van oordeel dat de bij het financieel verslag 2019 gevoegde opgave omtrent het ledental van de politieke partij en, indien van toepassing, van de aangewezen politieke jongerenorganisatie, conform artikel 26, onder d van de Wet financiering politieke partijen, juist is.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Wij zijn van oordeel dat de partij de aan de subsidie verbonden verplichtingen heeft nageleefd en het financieel verslag en de overzichten voldoen aan de bij of krachtens de Wet financiering politieke partijen gestelde voorschriften. Tevens melden wij dat het activiteitenverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met het financieel verslag.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden alsmede de Regeling financiering politieke partijen.

Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de financiële verantwoording en de overzichten'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Secretariaat Christen Democratisch Appel zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Beppering in gebruik en verspreidingskring

De financiële verantwoording en de overzichten zijn opgesteld voor de Stichting Secretariaat Christen Democratisch Appel en het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties met als doel Stichting Secretariaat Christen Democratisch Appel in staat te stellen te voldoen aan Wet financiering politieke partijen. Hierdoor zijn de financiële verantwoording en de overzichten mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden. Onze controleverklaring is derhalve uitsluitend bestemd voor Stichting Secretariaat Christen Democratisch Appel en het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door anderen. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de financiële verantwoording en de overzichten

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de financiële verantwoording en de overzichten in overeenstemming met de Wet financiering politieke partijen. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opstellen van de financiële verantwoording en de overzichten mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de financiële verantwoording en de overzichten

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze financiële verantwoording en de overzichten nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de financiële verantwoording en de overzichten afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten.

Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor het opstellen van de financiële verantwoording en de overzichten en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de financiële verantwoording en de overzichten staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de financiële verantwoording en de overzichten en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de financiële verantwoording en de overzichten de onderliggende transacties en gebeurtenissen zonder materiële afwijkingen weergeeft.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amersfoort, 24 juni 2020

CROP registeraccountants

Was getekend

A solid black rectangular redaction mark covering the signature of the auditor.

IX. Ledenverklaring CDJA

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Directie BDF
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Betreft: ledental CDJA

Den Haag, 28 mei 2020

Geachte [REDACTED],

Hierbij willen wij u de ledentallen van het CDJA over het jaar 2019 doorgeven.
Deze ledentallen zijn nodig om de definitieve grootte van de subsidie van het CDJA van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over 2019 vast te stellen.
De ledentallen zijn vastgesteld op basis van de voorschriften zoals genoemd in de Wet financiering politieke partijen.

Op basis van de criteria zoals geformuleerd in de Wet had het CDJA in 2019, 915 leden.

Mocht u naar aanleiding van deze brief nog vragen hebben, dan kunt u die stellen bij ondergetekende, penningmeester van het CDJA, [REDACTED].

Met vriendelijke groet en hoogachting,

Robin Niemeijer
Penningmeester CDJA

X. Ledenverklaring CDA

Stichting Secretariaat CDA

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Directie BDF
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Betreft: ledental CDA

Den Haag, 28 mei 2020

Geachte [REDACTED],

Hierbij willen wij u de ledentallen van het CDA over het jaar 2019 doorgeven. Deze ledentallen zijn nodig om de definitieve grootte van de subsidie van het CDA van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over 2019 vast te stellen. De ledentallen zijn vastgesteld op basis van de voorschriften zoals genoemd in de Wet financiering politieke partijen.

Op basis van de criteria zoals geformuleerd in de Wet had het CDA in 2019, 32.993 leden.

Mocht u naar aanleiding van deze brief nog vragen hebben, dan kunt u die stellen bij [REDACTED] [REDACTED] (tel. 070 – 34 24 826).

Met vriendelijke groet,

E. Boschma
Directeur partijbureau

